

ВЕЛИКИЕ ЗЕМЛЯКИ:

представители научных медицинских школ Харькова

Травматологія

(Харківська наукова ортопедична школа)

Перші спроби дослідження ортопедичних методів лікування у Харківському університеті пов'язані із проф. **Струве А.К.**, та проф. **Нарановичем П.А.** Перший — почав читати на кафедрі теоретичної хірургії медичного факультету у 1843 р. лекції з десмургії з ученням про вивихи і переломи, другий у 1849 р. підготував до друку підручник «Анатомо-физиологическое описание органов движения тела человеческого».

В 1871 р. на здобуття ступеня доктора медицини лікарем **О.І. Красновим** за пропозицією директора хірургічної клініки проф. Грубе В.Ф. була подана дисертація «К вопросу о значении надкостной плевы при резекциях и ампутациях», яка створювала експериментальне підґрунтя щодо розуміння та розвитку клінічної практики.

Грубе В.Ф. у 1863 р. доручив старшому ординатору О.І. Дудукалову провести певну експериментальну роботу, яка стала дисертацією «Наблюдения и опыты над возстановлением костяного небного свода», що була блискуче захищена.

У 1882 р. професор Дудукалов О.І. вже читав окремий курс «Учение о переломах, вывихах и воспалительных хирургических болезнях».

У 1892 р. ступень доктора медицини отримав **Ю.Р. Пенський** за дисертацію «Экспериментальное исследование трансплантаций суставных поверхностей эпифизов» — один з перших в світі експериментів з пересадки суглоба і В.Ф. Воскресенський за дисертацію «Синовиальные влагалища кисти руки».

Першу ортопедичну установу в Харкові у 1896 р відкрив лікар ортопед **Юліус Федорович Фінк**: приватна ортопедична лікарня для дітей із ортопедичною майстернею.

8 листопада 1895 р. Вільгельм Конрад Рентген відкрив новий вид випромінювання. І вже у 1901 році наявність рентген-апарата дозволила учню проф. Грубе В.Ф., харківському щелепно-лицевому хірургу, проф. Фабриканту М.Б. приймати у власній лікарні крім профільних, й ортопедичних хворих, а саму установу позиціонувати як ортопедичний інститут.

8 червня 1907 р. при Раді з'їзду гірничопромисловців Півдня Росії було відкрито Медико-механічний інститут з Медико-консультаційним бюро. Ініціатором його створення став Голова Ради з'їзду гірничопромисловців Півдня Росії видатний суспільний діяч, яскравий представник ділової еліти тогочасної держави, учень Д.І. Менделєєва — **Микола Федорович фон Дітмар**. Старшим лікарем було призначено старшого лікаря Петровської рудничної лікарні (нині м. Єнакієво) **Карла Федоровича Вегнера**. Швидке становлення, бурхливий розвиток, клінічні та організаційні успіхи Інституту стали можливими завдяки високому інтелектуальному та культурному рівню колективу, що сформував проф. Вегнер К.Ф. і примножив проф. Ситенко М.І.

Проф. Вегнер К.Ф. є учителем двох спеціалістів — засновників ортопедичних шкіл колишнього СРСР: проф. **Ситенка М.І.** (харківської) та проф. **Чакліна В.Д.** (уральської, а потім, певною мірою й московської).

Інститут ім. проф. М.І. Ситенка та його фахова школа пройшли перевірку справами та часом, стали національним надбанням народу й Української держави із притаманним почуттям обов'язку і відповідальності, заслуженим моральним правом і потужним усебічним потенціалом до подальшого розвитку, гідного масштабу та величі своєї понад 110-літньої історії.

Рішенням Вченої ради Інституту у 2017 р. встановлено в інституті меморіальну дошку проф. Вегнеру К.Ф. поряд із дошками його учнів і соратників — професорів Ситенка М.І., Чакліна В.Д., Новаченка М.П. та акад. Коржа О.О. Творча аура навколо їхніх постатей та імен надихають сучасників і будуть потенціювати нащадків на нові звернення, подальший сталий розвиток інституту.

проф. А.К. Струве

проф. П.А. Наранович

Приват-доцент
О.І. Краснов

Проф. Ю.Р. Пенський

Ю.Ф. Фінк

М.Ф. фон Дітмар

Карл Федорович
Вегнер

проф. М.І. Ситенко

проф. В.Д. Чаклін